

Onderwijs- en examenregeling 2012-2013

Masteropleiding Jeugdrecht

Faculteit der Rechtsgeleerdheid - Universiteit Leiden

Geldig vanaf 1 september 2012

Deze onderwijs- en examenregeling is opgesteld overeenkomstig artikel 7.13 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en is aangevuld met kwaliteitskenmerken zoals vastgelegd in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen.

Overeenkomstig artikel 7.14 WHW beoordeelt het faculteitsbestuur de onderwijs- en examenregeling regelmatig en weegt daarbij, ten behoeve van de bewaking en zo nodig bijstelling van de studielast, het tijdsbeslag dat daaruit voor de studenten voortvloeit. De opleidingscommissie heeft op grond van artikel 9.18 WHW tot taak de wijze van uitvoeren van de onderwijs- en examenregeling jaarlijks te beoordelen

Inhoud

1. Algemene bepalingen
2. Beschrijving van de opleiding
3. Onderwijsprogramma
4. Tentamens en examen, en vervolgopleiding
5. Toegang en toelating tot de opleiding
6. Studiebegeleiding en studieadvies
7. Overgangsbepalingen
8. Slotbepalingen

Bijlage – onderwerpen die verwijzen naar bijbehorende en secundaire documenten

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Toepasselijkheid van de regeling

Deze regeling is van toepassing op het onderwijs en de examens van de masteropleiding Jeugdrecht, hierna te noemen: de opleiding.

De opleiding is ingesteld in de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Leiden, hierna te noemen: de faculteit.

Artikel 1.2 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

a.	afstudeerverslag of scriptie:	de neerslag van één van de praktische oefeningen als bedoeld onder j.; zijnde een onderwijseenheid;
b.	Bachelor	De bacheloropleiding, zoals bedoeld in de wet;
c.	ECTS:	het European Credit Transfer System
d.	examen:	de tentamens verbonden aan de tot de opleiding behorende onderwijseenheden, voor zover de examencommissie dat heeft bepaald met inbegrip van een door haar zelf te verrichten onderzoek als bedoeld in artikel 7.10, eerste lid van de wet;
e.	examencommissie:	de examencommissie van de opleiding, ingesteld en benoemd krachtens artikel 7.12a van de wet;
f.	examinator:	degene die door de examencommissie wordt aangewezen ten behoeve van het afnemen van tentamens, krachtens artikel 7.12c van de wet;
g.	Leids universitair register opleidingen:	het onder verantwoordelijkheid van het College van Bestuur gehouden register ¹ van de door de Universiteit Leiden verzorgde opleidingen als bedoeld in artikel 7 van het Bestuurs- en beheersreglement;
h.	niveau:	het niveau van een onderwijseenheid volgens de abstracte structuur zoals omschreven in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen;
i.	onderwijseenheid:	een onderwijseenheid van de opleiding als bedoeld in artikel 7.3 van de wet. De studielast van elke onderwijseenheid wordt uitgedrukt in gehele studiepunten. Aan elke onderwijseenheid is een tentamen verbonden;
j.	praktische oefening:	een praktische oefening als bedoeld in artikel 7.13, tweede lid onder d van de wet, in één van de volgende vormen: - het maken van een scriptie, - het maken van een werkstuk, - het uitvoeren van een onderzoekopdracht, - het deelnemen aan een excursie, - het doorlopen van een stage, of - het deelnemen aan een andere onderwijsleeractiviteit die gericht is op het verwerven van bepaalde vaardigheden;

---

¹ Het kaderdocument Leids Universitair Register Opleidingen is te raadplegen op <http://media.leidenuniv.nl/legacy/leids-register-kaderdocument.pdf> en op <http://www.onderwijs.leidenuniv.nl/onderwijsbeleid/leids-register.html>

- k. student: degene die is ingeschreven aan de Universiteit Leiden voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en de examens van de opleiding;
- l. e-studiegids: de elektronische e-studiegids² bevattende specifieke informatie over de opleiding. De e-studiegids maakt als bijlage deel uit van deze opleiding;
- m. studiepunt: de eenheid waarmee volgens de wet de studielast van een onderwijseenheid wordt uitgedrukt. Volgens het ECTS is één studiepunt gelijk aan 28 uren studie;
- n. opleiding een samenhangend geheel van onderwijseenheden, gericht op de verwezenlijking van welomschreven doelstellingen op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden waarover degene die de opleiding voltooid, dient te beschikken. Aan elke opleiding is een examen verbonden;
- o. tentamen: een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student met betrekking tot een bepaalde onderwijseenheid, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek (overeenkomstig artikel 7.10 van de wet) door ten minste één daartoe door de examencommissie aangewezen examinerator;³ een tentamen kan uit verschillende (deel-)toetsen bestaan;
- p. toelatingscommissie: de commissie, ingesteld door het faculteitsbestuur, die tot taak heeft met toepassing van de toelatingseisen, opgenomen in de onderhavige regeling en met inachtneming van het in voorkomende gevallen door het College van Bestuur krachtens artikel 7.30a, derde lid onder b van de wet vastgestelde aantal, te beoordelen welke verzoekers tot deze masteropleiding kunnen worden toegelaten;⁴
- r. werkdag: maandag tot en met vrijdag, met uitzondering van de erkende feestdagen en verplichte ADV-dagen waarop de facultaire gebouwen gesloten zijn;
- s. de wet: de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW).

De overige begrippen hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.

Artikel 1.3 Gedragscode

- 1.3.1 Op het onderwijs van de opleiding zijn van toepassing de regels zoals vastgelegd in de Gedragscode docenten en studenten binnen ICT en Onderwijs⁵ en de (aanvullende) facultaire gedragsregels⁶.
- 1.3.2 De gedragscode omgangsvormen docenten en studenten⁷ is van toepassing en is bedoeld om een kader te scheppen voor een goed, veilig en stimulerend werk- en studieklimaat binnen de Universiteit Leiden, waarbij docenten en studenten op respectvolle wijze met elkaar omgaan en waarbij wederzijdse acceptatie en wederzijds vertrouwen belangrijke waarden zijn.

² Te raadplegen op <http://www.studiegids.leidenuniv.nl/>

³ Dit betreft zowel een tentamen als een tentamenonderdeel c.q. een deeltentamen.

⁴ De Toelatingscommissie brengt haar oordeel bij wijze van advies uit aan het faculteitsbestuur dan wel handelt onder verantwoordelijkheid van en namens het faculteitsbestuur. [Vgl. art. 5.2]

⁵ De Gedragscode docenten en studenten binnen ICT en Onderwijs is vastgesteld door het College van Bestuur op 30 juni 2005 en is te raadplegen op <http://www.reglementen.leidenuniv.nl/gedragscodes/gedragscode-ict-en-onderwijs.html>

⁶ De facultaire gedragscode is gepubliceerd op de facultaire website <http://www.law.leidenuniv.nl/studenten/algemenestudentenzaken/regelingen/gedragscode>

⁷ De gedragscode omgangsvormen docenten en studenten is vastgesteld door het College van Bestuur op 19 oktober 2010 en is te raadplegen op <http://media.leidenuniv.nl/legacy/gedragscode-omgangsvormen.pdf>

Hoofdstuk 2 Beschrijving van de opleiding

Artikel 2.1 Doel van de opleiding (vgl. de noot bij art. 2.3)

Met de opleiding wordt beoogd:

- Specialisatie en verdieping ten opzichte van de bachelor Rechtsgeleerdheid en Notarieel recht, door middel van een verbredende en verdiepende academische vorming, waarbij het onderwijs nauw aansluit bij het onderzoek;
- Voorbereiding op een maatschappelijke loopbaan, door het verschaffen van kwalificaties om vraagstukken te benoemen en op te lossen in een beroepspraktijk waarvoor de opleiding vereist of dienstig is;
- Oriëntatie op een wetenschappelijke loopbaan, door het verschaffen van kwalificaties om zelfstandig wetenschappelijk onderzoek te verrichten.

Artikel 2.2 [Afstudeerrichtingen – Niet van toepassing]

Artikel 2.3 Eindkwalificaties / eindtermen⁸

Afgestudeerden van de opleiding hebben de volgende eindkwalificaties/eindtermen bereikt:

Kennis en inzicht

1. De master heeft grondige kennis van en diepgaand inzicht in de positie van de minderjarige in het nationale en het internationale recht en in de grondbeginselen en de systematiek van dat recht.
2. De master heeft diepgaand inzicht in de werking van specifiek voor het jeugdrecht van belang zijnde verdragen, wetten en regelingen en heeft grondig inzicht in de onderlinge samenhang daarvan.
3. De master heeft kennis van en inzicht in de deelgebieden:
  - a. het VN-Verdrag inzake de Rechten van het Kind,
  - b. het jeugdrecht vanuit mensenrechtelijk perspectief,
  - c. personen- en familierecht vanuit de minderjarige belicht, met bijzondere aandacht voor internationaal privaatrechtelijke aspecten,
  - d. jeugdbescherming en jeugdzorg,
  - e. jeugdstraf(proces)recht en jeugdcriminaliteit,
  - f. verdere verdieping in het jeugdrecht n.a.v. een maatschappelijk relevant thema, zoals kindermishandeling of kind en internet.
4. De master heeft naast de genoemde kennis en inzicht op de genoemde deelgebieden, tevens
  - a. de kwalificaties om deze kennis toe te passen in de rechtspraktijk en in de praktijk van beleid, wetenschap en NGO's,
  - b. inzicht in de positie van de minderjarige (en van ouders en verzorgers) in de deelgebieden van het recht, te weten het civiel, straf-, staats- en bestuurs-, en Europees en internationaal recht,
  - c. inzicht in het multidisciplinaire karakter van het jeugdrecht en in de wisselwerking tussen het nationale en het internationale recht en de competentie om vanuit verschillende rechtsgebieden maatschappelijk relevante thema's te bestuderen,
  - d. inzicht in de maatschappelijke en ethische context waarin het jeugdrecht zich ontwikkelt en manifesteert.

Academische en andere vaardigheden

- 5.a De master is in staat om meer complexe problemen – in de vorm van concrete casus dan wel abstracte vragen – die betrekking hebben op de rechtsgebieden en onderdelen genoemd in 1 t/m 4, diepgaand

---

⁸ De eindkwalificaties, ook wel aangeduid als eindtermen, zijn afgeleid van het doel van de opleiding (art. 2.1) en vormen een operationalisering en concretisering hiervan. Eindkwalificaties behoren dusdanig geformuleerd te zijn dat ze ook concreet toetsbaar zijn. Op deze wijze is het mogelijk om vast te stellen of een afgestudeerde een bepaalde kwalificatie daadwerkelijk heeft verworven binnen de opleiding – in ieder geval door de Examencommissie maar zo nodig ook door derden. De eindtermen vormen op die manier de kwalificaties waaraan een student uiteindelijk moet voldoen om zijn of haar diploma te kunnen behalen.

- en in onderling verband te analyseren en te interpreteren, daarbij sociaal-maatschappelijke en politieke, ethische en rechtshistorische aspecten te betrekken, daarover kritische vragen te stellen en creatieve juridische oplossingen aan te dragen.
- 5.b De master is verder in staat om zijn bevindingen en conclusies mondeling en schriftelijk helder te presenteren, zowel voor vakgenoten als voor niet-juristen.
6. De master is in staat om zich op basis van wetenschappelijk verantwoorde feiten en gegevens, en op basis van een beargumenteerde, verantwoorde en controleerbare afweging, zelfstandig een mening te vormen over juridische en maatschappelijke vraagstukken op het gebied van het jeugdrecht.
7. De master is in staat om wetenschappelijke debatten op de deelgebieden genoemd in 1 t/m 3 te volgen en te begrijpen en daaraan deel te nemen.
8. De master heeft inzicht in juridisch-wetenschappelijke onderzoeksmethoden en is in staat deze toe te passen met het oog op een zelfstandig rechtswetenschappelijk onderzoek van enige omvang op academisch niveau (zoals formuleren van probleemstellingen, verzamelen van informatie, interpreteren van gegevens, conclusies trekken, evalueren en aanbevelingen en suggesties doen voor verder onderzoek).

Algemene kwalificatie:

9. De master beschikt over die juridische kennis, inzicht en vaardigheden die vereist zijn voor:
- 9.1 wetenschappelijk onderzoek dat tot de academische promotie leidt,
- 9.2 vele juridische en beleidsmatige functies op academisch niveau in de publieke en private sector
- 9.3 toelating tot een van de togaberoepen indien deze opleiding wordt afgerond in combinatie met het afsluitend examen van de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid of Notarieel recht die voldoet aan de door de relevante beroepsorganisaties⁹ geformuleerde civieleffecteisen (zie ook art. 5.3.1 – toelatingseisen).

Artikel 2.4 Inrichting/vorm van de opleiding

De opleiding wordt (alleen) in voltijdse vorm verzorgd.
De opleiding wordt overdag verzorgd.

Artikel 2.5 Studielast

De opleiding heeft een studielast van 60 studiepunten.

Artikel 2.6 Aanvang van de opleiding; uniforme jaarindeling

De opleiding start op 1 september van ieder jaar.
Het cursorisch onderwijs van de opleiding is ingericht volgens de uniforme semesterindeling.¹⁰

Artikel 2.7 Examens van de opleiding

Aan de opleiding is een examen verbonden.¹¹ (vgl art. 1.2 letter d en art. 4.10)

Artikel 2.8 Voertaal

Met inachtneming van de Gedragscode voertaal¹² is de voertaal binnen de opleiding: Nederlands en Engels. De student wordt geacht de gebruikte voertaal binnen de opleiding voldoende te beheersen.

---

⁹ Deze zijn vastgelegd in o.a. de *Advocatenwet* en de *Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren*.

¹⁰ De *uniforme semesterindeling, inclusief de toelichting daarop*, is vastgesteld door het *College van Bestuur* op 14 oktober 2004 en gewijzigd op 12 januari 2010.

¹¹ De formulering in de wet laat de mogelijkheid open dat de examencommissie voor het examen louter afgaat op de gegevens uit de tentamen- en examenregistratie om te bepalen of het getuigschrift (diploma) kan worden uitgereikt. Vgl. art. 4.10.

¹² De *Gedragscode voertaal* is vastgesteld door het *College van Bestuur* op 11 juli 2002 en is te raadplegen op

Artikel 2.9   Kwaliteit

De opleiding voldoet aan de kwaliteitseisen die op nationaal en internationaal niveau aan opleidingen worden gesteld. Ook voldoet de opleiding aan de kwaliteitsstandaarden voor het onderwijs die zijn vastgelegd in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen.

Hoofdstuk 3   Onderwijsprogramma

Artikel 3.1   Verplichte onderwijseenheden¹³

- 3.1.1 De opleiding omvat verplichte onderwijseenheden (waaronder de scriptie) met een totale studielast van 60 studiepunten.¹⁴
- 3.1.2 In de e-studiegids worden de studielast, het niveau, de inhoud en de onderwijsvorm van de onderwijseenheden van het onderwijsprogramma nader omschreven.

Ad artikel 3.1 en de daarbij behorende noot - Curriculum masteropleiding Jeugdrecht:

1.	Jeugdbescherming en jeugdzorg	(niveau 500)	(5 EC);
2.	Jeugd en straf(proces)recht	(niveau 500)	(5 EC);
3.	Personen- en familierecht vanuit de minderjarige belicht	(niveau 500)	(5 EC);
4.	Children's rights	(niveau 500)	(5 EC);
5.	Privatissimum Jeugdrecht (verdiepingsvak)	(niveau 600)	(10 EC)
6.	Practicum Jeugdrecht	(niveau 600)	(10 EC)
7.	Interactie tussen rechtssystemen	(niveau 500)	(5 EC)
	Optionele/gebonden keuze uit: Rechtsvinding, Rechtshandhaving;		
8.	Profileringsvak Jeugdrecht	(niveau 500)	(5 EC)
9.	Scriptie	(niveau 600)	(10 EC)

Artikel 3.2   (keuzevrijheid - *niet van toepassing*)¹⁵

Artikel 3.3   Praktische oefeningen

- 3.3.1 Onderwijseenheden kunnen praktische oefeningen omvatten volgens de daarbij in de vakbeschrijving in de e-studiegids¹⁶ gegeven specificatie van aard en omvang van de werkzaamheden van de student. (Vgl. art. 1.2 lid j). Aangegeven is of deelneming aan de desbetreffende onderwijseenheden of praktische oefeningen daarin verplicht is met het oog op de toelating tot het afleggen van het desbetreffende tentamen, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie vrijstelling te verlenen van die verplichting, al dan niet onder oplegging van vervangende eisen. (vgl. art. 4.1.2)
- 3.3.2 In de studiegids staan omvang en studielast van de scriptie beschreven. In de 'Handleiding master scriptie Faculteit der Rechtsgeleerdheid'¹⁷ zijn de normen waaraan de scriptie moet voldoen en de verdere gang van zaken rond de scriptie beschreven, waaronder de wijze waarop de begeleiding wordt geregeld. (Vgl. art. 4.5.2 laatste volzin en art. 6.3)

Artikel 3.4   Deelname aan een onderwijseenheid

Deelname aan een onderwijseenheid vindt plaats in de volgorde van inschrijving, met dien verstande dat voor de bij de opleiding ingeschreven studenten plaatsing gegarandeerd is bij de onderwijseenheden die behoren tot de opleiding.

Artikel 3.5   Opname van colleges

Het is studenten niet toegestaan audio- of video-opnames van colleges te maken zonder uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de betreffende docent. Indien toestemming wordt verleend, is de student slechts gerechtigd de opname voor eigen gebruik te benutten; verspreiding of publicatie van de opname op welke wijze dan ook is niet toegestaan.

¹³ Zie tevens de Bijlage van dit OER onder de nummers 1 t/m 4.

¹⁴ Deze onderwijseenheden zijn/worden benoemd in (de vakbeschrijvingen in de) de e-studiegids. Vgl. de Bijlage onder nummer 5.

¹⁵ Het betreft het onderwerp keuzevrijheid. Onderwijsprogramma's kunnen wel zogenoemde '(optioneel) gebonden keuzevakken' bevatten, maar blijven daarmee vallen onder de verplichte onderwijseenheden genoemd in artikel 3.1.

¹⁶ In de vakbeschrijvingen – vgl. de Bijlage.

¹⁷

Hoofdstuk 4 Tentamens en examen¹⁸, en vervolgopleiding

Artikel 4.1 Tentamengelegenheid

- 4.1.1 Twee maal per studiejaar wordt de gelegenheid geboden tot het afleggen van het tentamen verbonden aan elk van de onderwijseenheden, met uitzondering van de onderwijseenheden die in het onderwijsprogramma (in de studiegids) met zoveel woorden worden aangeduid als ‘Privatissimum’ en/of ‘Practicum’ (vgl. art. 3.3.1), die worden (slechts) één keer per jaar getentamineerd.¹⁹
- 4.1.2 Indien een onderwijseenheid een praktische oefening omvat²⁰, staat deelneming aan een tentamen als bedoeld in 4.1.1 uitsluitend open voor degene die met goed gevolg aan de praktische oefening heeft deelgenomen, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie om anders te besluiten.
- 4.1.3 Indien het cijfer van een onderwijseenheid samengesteld wordt uit meerdere deoltoetsen kan afgeweken worden van het aantal kansen zoals bedoeld in 4.1.1. Indien hier sprake van is wordt dit vastgelegd in de e-studiegids.
- 4.1.4 In overeenstemming met artikel 7.13, tweede lid sub h van de wet zijn in (de facultaire tentamenkalender in) de e-studiegids de tentamendata opgenomen.²¹
- 4.1.5 N.v.t.
- 4.1.6 N.v.t.
- 4.1.7 In bijzondere gevallen kan de examencommissie een extra herkansing toestaan, dit op verzoek van de student.²²
- 4.1.8 Indien een tentamen is behaald, vervalt het recht op herkansing. Wordt zonder toestemming van de examencommissie toch aan een herkansing deelgenomen, dan vindt geen beoordeling plaats. De uitslag van de eerste toets blijft in stand.²³

Artikel 4.2 Verplichte volgorde

- 4.2.1. Aan de onderwijseenheid scriptie kan eerst worden deelgenomen nadat aan drie tentamens dan wel tentamens met in totaal 20 studiepunten van de onderwijseenheden uit het eerste en/of tweede semester met goed gevolg is deelgenomen, dit onverlet hetgeen in art. 5.4.1 staat.
- 4.2.2. Voor de onderwijseenheden en de tentamens waarmee deze worden afgesloten die in een bepaalde volgorde moeten worden doorlopen, kan de examencommissie in bijzondere gevallen op schriftelijk en gemotiveerd verzoek van de student in individuele gevallen een andere volgorde bepalen.

---

¹⁸ Zie voor uitvoeringsmodaliteiten en nadere regeling van de onderhavige onderwerpen het document ‘Regels en Richtlijnen Tentamens en Examens masteropleidingen FdR’ – vgl. bijlage onder nummer 7.

¹⁹ De vakken worden één keer per jaar aangeboden en gelet op de aard, hoedanigheid, inhoud en didactische vormen van deze vakken kan tentaminering namelijk niet plaatsvinden zonder aan het vak deel te nemen.

²⁰ In de zin van art. 1.2 letter j en art. 3.2.

²¹ De tentamendata zijn t.z.t te vinden op de facultaire website, bij ‘studenten’ onder het kopje ‘tentamenkalender’.

<http://www.leidenuniv.nl/rechten/osi/tntkal/> Zie tevens de Bijlage bij dit OER onder nummer 6. Schriftelijk af te nemen tentamens worden afgenomen op data en tijdstippen die zoveel mogelijk aan het begin van het studiejaar zijn vastgesteld en gepubliceerd. In ieder geval moet een tentamendatum, ten minste een maand van tevoren bekendgemaakt worden. Mondeling af te nemen tentamens worden afgenomen op data en tijdstippen die door de examinerator worden vastgesteld en minimaal 10 dagen van tevoren bekendgemaakt aan een student.

²² Zie nader de ‘Regels en Richtlijnen Tentamens en Examens masteropleidingen FdR’.

²³ Zie nader de ‘Regels en Richtlijnen Tentamens en Examens masteropleidingen FdR’.

Artikel 4.3   Vorm van de tentamens

- 4.3.1 In de e-studiegids staat vermeld of het tentamen van een onderwijseenheid schriftelijk of mondeling dan wel door middel van een vaardigheidstest wordt afgelegd.²⁴
- 4.3.2 In bijzondere gevallen kan op verzoek van de student de examencommissie toestaan dat een tentamen op een andere wijze wordt afgelegd dan in de studiegids is vastgelegd.
- 4.3.3 Aan studenten met een functiestoornis wordt de gelegenheid geboden de tentamens op een zoveel mogelijk aan hun individuele handicap aangepaste wijze af te leggen. De examencommissie wint zo nodig deskundig advies in alvorens te beslissen. (Vgl. art. 6.5).
- 4.3.4 De tentaminering vindt plaats met inachtneming van de Gedragscode voertaal. (Vgl. art. 2.8).
- 4.3.5 Er vindt een individuele beoordeling plaats in geval van presentaties, onderzoek, verslagen of andere onderwijsprestaties die in groepsverband (vgl. art. 4.4.2) worden verricht.

Artikel 4.4   Mondelinge tentamens

- 4.4.1 Mondeling wordt niet meer dan één persoon tegelijk getentamineerd, tenzij de examencommissie anders heeft bepaald.²⁵
- 4.4.2 Het mondeling afnemen van een tentamen is openbaar, tenzij de examencommissie of de desbetreffende examinerator in een bijzonder geval anders heeft bepaald, dan wel de student daartegen bezwaar heeft gemaakt.

Artikel 4.5   Regels examencommissie

- 4.5.1 Conform artikel 7.12b, derde lid, van de wet stelt de examencommissie regels vast over de uitvoering van haar taken en bevoegdheden en over de maatregelen die zij in dat verband kan nemen. De examencommissie heeft daartoe regels en richtlijnen opgesteld.²⁶
- 4.5.2 De Examencommissie draagt er zorg voor dat het recht van de student om beroep in te stellen tegen beslissingen van de examencommissie of de examineratoren is gewaarborgd. Daarnaast stelt de examencommissie de procedure vast voor de aanwijzing van een eerste beoordelaar (en tweede lezer) van de scriptie alsmede de procedure rond de beoordeling van de scriptie en de wijze van verdeling van de verantwoordelijkheden tussen de eerste en de tweede lezer. (Vgl. art. 3.3.2).

Artikel 4.6   Oordeel

- 4.6.1 De examinerator stelt terstond na het afnemen van een mondeling tentamen het oordeel vast en reikt de student een daarop betrekking hebbende schriftelijke verklaring uit.
- 4.6.2 Binnen vijftien werkdagen na de dag waarop het tentamen is afgenomen stelt de examinerator het oordeel over een schriftelijk of op andere wijze afgenomen tentamen vast en verschaft de administratie

---

²⁴ - De concrete vorm(en) van het tentamen wordt(worden) in de studiegids aangegeven in de vakbeschrijvingen.
- De desbetreffende examinerator kan anders bepalen; deze dient de betreffende studenten tijdig van deze wijziging op de hoogte te brengen.

²⁵ R&R: In afwijking van het bepaalde in 4.4.1 kan de tentaminering van de in de studiegids genoemde onderwijseenheden plaatsvinden in groepsverband. (vgl. art. 4.3.5 OER)

²⁶ Opgenomen in de 'Regels en Richtlijnen Tentamens en Examens masteropleidingen FdR'. Daartoe behoren de maatregelen die worden genomen in geval van fraude, waaronder begrepen het plegen van plagiaat. Wat de UL verstaat onder plagiaat, hoe zij daarover denkt, en wat de gevolgen kunnen zijn als een student zich daaraan schuldig maakt is te vinden in de universitaire informatiepagina met algemene informatie over plagiaat: <http://leidenuniv.nl/en/research/index.php3-c=449.htm>

van de opleiding de nodige gegevens ten behoeve van de uitreiking van een schriftelijk bewijsstuk van het oordeel aan de student.²⁷

- 4.6.3 Wanneer niet aan de in 4.6.2 vermelde termijn van vijftien werkdagen kan worden voldaan, dan wordt de student hiervan op de hoogte gesteld binnen deze termijn. Tevens wordt de dan geldende procedure aan de student medegedeeld.²⁸
- 4.6.4 De uitslag van het tentamen wordt uitgedrukt in een geheel of gebroken getal tussen 1 tot 10, beide grenzen inbegrepen. De uitslag wordt niet uitgedrukt in een getal tussen 5 en 6.²⁹
- 4.6.5 Het tentamen is met goed gevolg afgelegd als de uitslag 6.0 of hoger is.
- 4.6.6 *N.v.t. (opgenomen in art. 4.6.2)*
- 4.6.7 Op de schriftelijke of digitale verklaring van het oordeel over een tentamen dan wel bij of op het tentamen en/of in de Blackboard omgeving van de betreffende onderwijs eenheid wordt de student gewezen op het inzagerecht, bedoeld in artikel 4.8, en op de bezwaarprocedure.³⁰
- 4.6.8 *N.v.t.*³¹

Artikel 4.7 Geldigheidsduur

- 4.7.1 De met goed gevolg afgelegde tentamens van de master behouden voor voltijdstudenten hun geldigheid tot het einde van het tweede academische jaar, volgend op het jaar waarin deze vakken met goed gevolg zijn afgelegd, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie de geldigheidsduur te verlengen.
- 4.7.2 De examencommissie kan conform de door haar gestelde richtlijnen, op verzoek van de examinandus, de geldigheidsduur met maximaal één jaar verlengen.

Artikel 4.8 Inzagerecht en nabespreking

- 4.8.1 Gedurende dertig dagen direct na de bekendmaking van de uitslag van een schriftelijk tentamen heeft de student recht op inzage in zijn beoordeelde werk.
- 4.8.2 Gedurende de in het eerste lid genoemde termijn kan een belanghebbende kennis nemen van de vragen en opdrachten van het desbetreffende tentamen, alsmede zo mogelijk van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.

---

²⁷ Toelichting bij art. 4.6.2 - nakijktermijn tentamens (zie tevens § 4.3.7 Handboek docenten, alsmede § 6.1.1). Volgens de interne regels van de FdR impliceert deze bepaling dat uiterlijk op de 14e werkdag na de dag van het tentamen het cijfer moet worden bekend gemaakt. In verband met de verwerking van de cijfers door het Onderwijs Informatie Centrum moeten de cijfers op de 13e werkdag bij het OIC worden aangeleverd.

In verband met wettelijke verplichtingen geldt dat in sommige situaties de nakijktermijn korter is dan hiervoor genoemd (denk aan afsluiten studiejaar) – de termijnen die gelden in die situaties worden door het Onderwijs Informatie Centrum bekend gemaakt aan de secretariaten van de afdelingen en/of de vakcoördinatoren.

²⁸ FdR-beleid: Wanneer bij een tentamen de cijfers niet op tijd bij het Onderwijs Informatie Centrum kunnen worden aangeleverd dan wel het OIC niet in staat is op tijd de cijfers bekend te maken, dan wordt door de vakcoördinator of de examiner respectievelijk het hoofd van het OIC in een zo vroeg mogelijk stadium een gemotiveerd verzoek om uitstel ingediend bij de directeur Onderwijs. Wanneer dit wordt gehonoreerd moet de vakcoördinator of examiner of afdeling waarbij het tentamen wordt afgenomen de student(en) uiterlijk op de veertiende werkdag na het tentamen hiervan op de hoogte stellen alsmede van de dan geldende procedure.

²⁹ Vgl. de 'Regels en Richtlijnen Tentamens en Examens masteropleidingen FdR' (in de artikelen 17.4 en 17.5 R&R T&E onder het kopje 'beoordeling tentamens').

³⁰ Behalve bij de bekendmaking van de uitslag mag de student natuurlijk ook bij de aanvang van het tentamen gewezen worden op de mogelijkheid tot bezwaar en beroep.

³¹ Besluit 25 juni 2009 Examencommissies masteropleidingen Rechtsgeleerdheid en Jeugdrecht, Fiscaal recht, Notarieel recht en Criminologie.

- 4.8.3 Op verzoek van de student dan wel op instigatie van de examinerator vindt een nabespreking plaats. Deze mogelijkheid wordt tegelijkertijd met of ten tijde van de uitslag van het tentamen bekend gemaakt, bijvoorbeeld via de Blackboard omgeving van het betreffende vak.
- 4.8.4 De examinerator heeft de bevoegdheid te bepalen of de inzage en de nabespreking collectief dan wel individueel plaatsvinden.
- 4.8.5 De inzage en de nabespreking geschieden op een door de examinerator te bepalen plaats en tijdstip. Inzage en nabespreking kunnen samenvallen.
- 4.8.6 Indien de betrokkene aantoonbaar door overmacht verhinderd te zijn of te zijn geweest voor de nabespreking zoals bedoeld in 4.8.5, dan wordt hem/haar een andere gelegenheid geboden, zo mogelijk binnen de in het eerste lid genoemde termijn.

Artikel 4.9 Vrijstelling van tentamens en/of praktische oefeningen

De examencommissie kan³² de student op diens verzoek, gehoord de desbetreffende examinerator, vrijstelling verlenen van het afleggen van één of meer tentamens of van deelneming aan praktische oefeningen, indien de student:

- a. een qua inhoud en niveau overeenkomstige onderwijseenheid van een universitaire of hogere beroepsopleiding heeft voltooid, dan wel
- b. aantoonbaar door werk- of beroepservaring over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken met betrekking tot de desbetreffende onderwijseenheid.

Artikel 4.10 Examen

- 4.10.1 De examencommissie reikt een getuigschrift uit wanneer uit door de student overgelegde bewijzen van door hem afgelegde tentamens blijkt dat het examen met goed gevolg is afgelegd en de student een bewijs van toelating als bedoeld in artikel 5.2 is verstrekt.³³
- 4.10.2 De examencommissie kan zelf een tot het examen behorend onderzoek instellen naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus en de uitkomst daarvan beoordelen.
- 4.10.3 De getuigschriften worden elf maal per studiejaar uitgereikt op door de examencommissie vastgestelde data.³⁴
- 4.10.4 Het getuigschrift wordt niet uitgereikt dan nadat het College van Bestuur heeft verklaard dat aan de procedurele eisen voor de afgifte is voldaan. Per opleiding wordt één getuigschrift uitgereikt. Op het getuigschrift wordt vermeld dat de opleiding is verzorgd door de Universiteit Leiden.
- 4.10.5 Overeenkomstig de regeling als bedoeld in artikel 7.11, derde lid, van de wet³⁵ kan degene die aanspraak heeft op uitreiking van een getuigschrift de examencommissie verzoeken daartoe nog niet over te gaan.
- 4.10.6 Aan het getuigschrift wordt een in het Nederlands en/of in het Engels gesteld supplement toegevoegd dat voldoet aan het Europese overeengekomen standaardformat.

³² Voor zover niet al ondervangen door de toelating zoals geregeld in hoofdstuk 5.

³³ De student dient zich daartoe te wenden tot het Onderwijs Informatie Centrum van de faculteit. [vgl. art. 4.10.6]. Zie voor uitleg en toelichting op 'procedure getuigschrift' en de artikelen 4.10.1.1 en 4.10.1.5 t/m 7 de notitie van de faculteitsraad van 30 augustus 2010 getiteld 'Inhoudelijke en redactionele wijzigingen Onderwijs- en Examenregelingen 2010-2011', onderdeel II-5.

³⁴ NB De master diploma uitreiking vindt 11 (elf) keer per jaar plaats, dwz. iedere maand met uitzondering van juli.

³⁵ Over 'getuigschriften en verklaringen'.

Artikel 4.11 Graadverlening

- 4.11.1 Aan degene die het examen met goed gevolg heeft afgelegd wordt de graad Master of Laws verleend, inclusief vermelding van het wel of niet behaalde zogenoemde (juridisch) Civiel Effect³⁶.
- 4.11.2 De verleende graad wordt op het getuigschrift dan wel het diplomasupplement van het examen aangetekend.

Artikel 4.12 Vervolgopleiding

De verleende graad geeft toegang tot de promotie.

---

³⁶ *Het Civiel Effect is nodig om de togaberoepen te kunnen uitoefenen. [vgl. art. 2.3]*

Hoofdstuk 5 Toegang en toelating tot de opleiding

Paragraaf 5.1 Rechtstreekse toegang

Artikel 5.1 [rechtstreekse toegang - Niet van toepassing]

Paragraaf 5.2 Toelating (door of namens³⁷ het faculteitsbestuur)

Tot de opleiding wordt toegelaten degene aan wie een bewijs van toelating is verstrekt conform artikel 5.2.

Artikel 5.2 Bewijs van toelating

- 5.2.1. Een bewijs van toelating wordt door het bestuur van de faculteit verstrekt wanneer de student voldoet aan de toelatingseisen zoals vastgelegd in artikel 5.3 voor zover het door het College van Bestuur vastgestelde aantal ten hoogste voor de opleiding in te schrijven personen niet wordt overschreden.
- 5.2.2. Het bewijs van toelating wordt aangevraagd volgens de regels als vastgelegd in de (universitaire) Regeling toelating masteropleidingen³⁸.

Artikel 5.3.1 Toelatingseisen

Onverminderd hetgeen in artikel 5.2.1. is bepaald ten aanzien van de capaciteit en in artikel 5.3.2 is bepaald ten aanzien van de selectie, worden degenen tot de opleiding toegelaten:

- a. aan wie de graad is verleend van de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Leiden,
- b. aan wie de graad is verleend van de bacheloropleiding Notarieel recht van de Universiteit Leiden mits dit een zogenaamde togavariant³⁹ betreft,
- c. aan wie de graad is verleend van de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid of Notarieel recht van een van de andere Nederlandse universitaire juridische faculteiten mits dit een zogenaamde toga-variant⁴⁰ betreft,
- d. die beschikken over (vergelijkbare) kwaliteiten op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden die moeten zijn verworven bij beëindiging van de bacheloropleiding bedoeld in artikel 5.3.1 de letters a en b⁴¹, *en*
  - aan wie de graad bachelor van een opleiding in het wetenschappelijk onderwijs is verleend (anders dan voornoemd in de letters a t/m c), of die aantonen te voldoen aan de eisen die daarvoor worden gesteld; *en*
  - die naar het oordeel van het faculteitsbestuur voldoende kennis hebben van de voertaal van de opleiding. De taalvaardigheid is die in de Nederlandse en Engelse taal (vgl. art. 2.8). Het vereiste niveau voor de Nederlandse taal is 6 (zoals vastgesteld door de Universiteit Leiden) en voor de Engelse taal 7.0 IELTS.

Artikel 5.3.2 Selectiecriteria:

- a. Verzoeken tot toelating voor het daaropvolgende studiejaar dienen te zijn ingediend voor een in de 'regeling toelating' vast te stellen datum.
- b. Bij aanmelding c.q. het verzoek tot toelating (vgl. art. 5.2.2) dient tevens te worden ingediend:
  - een uitgebreid curriculum vitae inclusief behaalde resultaten voor de vakken van de vooropleiding(-en);
  - een Nederlandstalige motivatiebrief waarin de student zijn academische achtergrond schetst en de motivatie aangeeft om de masteropleiding te volgen en eventueel de rol die de master in de voorgenomen carrière speelt of kan spelen.
- c. De toelatingscommissie beoordeelt de ingediende verzoeken op toelaatbaarheid en brengt een rangorde aan. Alleen tijdig ingediende verzoeken worden in de rangorde opgenomen.
- d. De rangorde wordt bepaald door weging van:

³⁷ Vgl. art 1.2. het begrip 'Toelatingscommissie'.

³⁸ Deze regeling is te vinden op www.reglementen.leidenuniv.nl en <http://media.leidenuniv.nl/legacy/Regeling%20toelating%20Masteropleiding.pdf>

³⁹ Refererend aan het zgn. *Civiel Effect*, dwz. de jargon-term voor toegang tot de advocatuur en rechterlijke macht, inclusief openbaar ministerie. Vgl. art. 2.3 onder cijfer 9 punt 3. Voor bachelors Notarieel recht van de Universiteit Leiden geldt dat zij ook het tentamen in het vak Straf- en strafprocesrecht (10 EC's, niveau 400) met goed gevolg dienen te hebben afgelegd indien dit vak niet reeds deel uitmaakt van (de vrije keuzeruimte van) hun bachelorexamen.

⁴⁰ Refererend aan het zgn. *Civiel Effect*, dwz. de jargon-term voor toegang tot de advocatuur en rechterlijke macht, inclusief openbaar ministerie. Vgl. art. 2.3 onder cijfer 9 punt 3.

⁴¹ Deze kennis, inzicht en vaardigheden zijn neergelegd in de eindtermen van de opleiding zoals beschreven in hoofdstuk 2 van de OER-en van de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid en Notarieel recht.

- d.1) behaalde resultaten in de bacheloropleiding op basis waarvan toelating wordt gevraagd en
  - d.2) het cv en relevante extracurriculaire ervaring en
  - d.3) de inhoud van de motivatiebrief;
- bij de beoordeling worden de criteria in onderlinge samenhang gezien.
- e. Het faculteitsbestuur of de toelatingscommissie (vgl. paragraaf 5.2 - titel) willigt de verzoeken tot toelating in volgens de door haar conform letter c. vastgestelde rangorde.

Artikel 5.4 [deficiënties - *Niet van toepassing*]

Artikel 5.5 [schakelprogramma - *Niet van toepassing*]

Hoofdstuk 6   Studiebegeleiding en studieadvies

Artikel 6.1   Studievoortgangadministratie

- 6.1.1 De opleiding⁴² registreert de individuele studieresultaten van de studenten.
- 6.1.2 De opleiding verschaft de student (ten minste) een keer per jaar een overzicht van de door hem behaalde studieresultaten.⁴³
- 6.1.3 Indien, naar het inzicht van de opleiding, de student ernstige studievertraging oploopt ten opzichte van de nominale studievoortgang, attendeert de opleiding⁴⁴ de student op de mogelijkheid ondersteuning te krijgen bij het opstellen van een studieplan.

Artikel 6.2   Introductie en begeleiding

De opleiding draagt zorg voor de introductie en de studiebegeleiding van de studenten.

Artikel 6.3   Begeleiding van de scriptie

- 6.3.1 De student maakt met de begeleider bedoeld in artikel 3.3 een planning voor de scriptie. Deze planning is afgeleid van de studielast die voor deze onderwijseenheid in de bijlage bedoeld in artikel 3.3.2 is vastgelegd.
- 6.3.2 In de planning bedoeld in het eerste lid is tevens de frequentie van de begeleiding en de wijze waarop de begeleiding wordt gegeven vastgelegd.

Artikel 6.4   Topsport

Aan studenten die topsport bedrijven wordt de gelegenheid geboden het onderwijs c.q. hun studie zoveel mogelijk aan de eisen van hun sportieve bezigheden aan te passen. De opleiding hanteert voor het bepalen wie tot deze categorie behoren de richtlijnen van het College van Bestuur.

Artikel 6.5   Duurzame functiestoornis

Aan studenten met een handicap of met een chronische ziekte wordt de gelegenheid geboden het onderwijs c.q. hun studie zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, aan de beperkingen die de functiestoornis met zich brengt aan te passen.

---

⁴² Dwz. het Onderwijs Informatie Centrum.

⁴³ Dwz. een student kan het gehele jaar door via uSis/U-twist de studieresultaten inzien, indien nodig wordt of op instigatie van de faculteit of op zijn/haar verzoek een uitdraai gegeven.

⁴⁴ In de praktijk is dat eerst en vooral de studieadviseur.

Hoofdstuk 7 Overgangsbepalingen

- 7.1.1 De Onderwijs- en examenregeling geldt voor de duur van één jaar.
- 7.1.2 Niet van toepassing
- 7.1.3 Niet van toepassing
- 7.1.4 Nog niet van toepassing⁴⁵

---

⁴⁵ *Indien er vanaf enig studiejaar wijzigingen in (vakken van) het onderwijsprogramma zouden worden aangebracht dan zal er een overgangsbepaling in artikel 7.1.4 worden opgenomen.*

Hoofdstuk 8 Slotbepalingen

Artikel 8.1 Wijziging

- 8.1.1 Wijzigingen van deze regeling worden door het faculteitsbestuur na voorafgaande instemming van de faculteitsraad bij afzonderlijk besluit vastgesteld.
- 8.1.2 Wijzigingen in deze regeling die van toepassing zijn voor een bepaald studiejaar moeten voor de aanvang van dat studiejaar zijn vastgesteld en op de daarvoor bepaalde wijze zijn gepubliceerd. Hiervan kan uitsluitend worden afgeweken als een snellere invoering van een wijziging strikt noodzakelijk is en als daarbij de belangen van de studenten redelijkerwijs niet worden geschaad.
- 8.1.3 Een wijziging kan niet ten nadele van studenten van invloed zijn op enige beslissing welke krachtens deze regeling door de examencommissie is genomen ten aanzien van een student.

Artikel 8.2 Bekendmaking

De opleiding draagt zorg voor een passende bekendmaking van deze regeling en van de regels en richtlijnen die door de examencommissie zijn vastgesteld, alsmede van elke wijziging van deze stukken.⁴⁶

Artikel 8.3 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2012.

Bijlage – onderwerpen die verwijzen naar bijbehorende en secundaire documenten

(Overzicht van) onderwerpen waarbij in onder andere de genoemde artikelen verwezen wordt naar nadere informatie:

0. *De Onderwijs- en examenregeling*; deze zal t.z.t. te zijn vinden op: <http://www.law.leidenuniv.nl/studenten/algemenestudentenzaken/regelingen/onderwijsexamenregelingen.html>
1. *Verplichte onderwijseenheden (vakken) – inclusief studielast en niveau* (artikel 3.1).
2. *Onderwijseenheden (vakken) die een praktische oefening omvatten* (artikel 3.3 en art. 1.2 onder de letter e).
3. *Vorm van de tentamens* (artikel 4.3).
4. *Onderwijseenheden (vakken) waarbij mondelinge tentaminering in groepsverband plaatsvindt* (artikel 4.4).

Ad 1 t/m 4:

de informatie van 1 is te raadplegen op: <https://studiegids.leidenuniv.nl/studies/show/2247/jeugdrecht>
Het curriculum is ook te vinden zijn in het document 'Faculteit der Rechtsgeleerdheid. Onderwerp: Onderwijsprogramma 2012-2013'; dit zal als pdf bestand te vinden zijn op de website <http://www.law.leidenuniv.nl/studenten/algemenestudentenzaken/regelingen/onderwijsexamenregelingen.html>

De informatie van 2, 3 en 4 is opgenomen in de vakbeschrijvingen van onderwijseenheden, te vinden: <https://studiegids.leidenuniv.nl/studies/show/2247/jeugdrecht> > klik op het desbetreffende vak.

---

⁴⁶ Deze regelingen wordt geplaatst op de facultaire website.

5. *Bepalingen inzake de scriptie* (artikel 3.3.2).
Deze informatie is primair opgenomen in de 'Scriptiehandleiding voor Bachelor- en Masterscriptie', laatste versie; te vinden op:
<http://www.law.leidenuniv.nl/studenten/onderwijsinformatie/scriptiehandleiding.html> ;
daarnaast zijn bepalingen van de Examencommissie van kracht zoals bedoeld in de Regels en richtlijnen voor de tentamens en examens (zie hieronder onder 7).
6. *Tentamendata* (artikel 4.1.3);
Deze worden t.z.t. opgenomen in de facultaire tentamenkalender op:
<http://www.leidenuniv.nl/rechten/osi/tntkal/>
7. *Regels en Richtlijnen voor de Tentamens en Examens* (hfdst. 4).
Deze informatie is te vinden op:
<http://www.law.leidenuniv.nl/studenten/algemenestudentenzaken/regelingen/onderwijsexamenregelingen.html>

EINDE